

KOORDINACE VÝZKUMU MĚST A BYDLENÍ V EVROPĚ

Koordinaci výzkumu měst a bydlení na evropském kontinentě zajišťuje **Komise pro výzkum bydlení (Commissioners of Housing Research)**, složená z členů Evropské sítě pro výzkum bydlení (European Network of Housing Research) jako volné sdružení odborníků, členů Asociace institucionálních členů sdružených ve jmenované výzkumné síti. Komise má přirozenou autoritu. Vznikla z podnětu organizace Scottish Homes v roce 1991 jako neoficiální orgán odvozující svou autoritu od členství v ENHR, ale svou práci si zajistila významné postavení ve výzkumu bydlení, a od roku 2000 i výzkumu měst, v celé Evropě i mimo ni.

V posledních několika letech se uskutečnilo několik zasedání jmenované **komise**, na nichž byly formulovány hlavní priority urbánního a bytového výzkumu, na něž by se měly zaměřit hlavně pracovní skupiny působící v rámci ENHR.

Výzkum by se měl podle doporučení Komise zaměřit na řadu klíčových problémů, které by bylo možno formulovat následovně:

- Zintenzivnit a usnadnit kontakty mezi všemi odborníky a organizacemi zabývajícími se urbánním a bytovým výzkumem. To znamená odstranit formální i neformální bariéry, které tomu brání.
- Z různých témat pojednávaných v posledních letech preferovat problém revitalizace stárnoucích měst, kdy probíhá paralelně několik šetření, ale nekoordinovaně.
- Projednávat politická témata, která nabízejí nové zaměření výzkumu a určit jeho programové náplně. V tomto směru jsou důležitá porovnání výsledků šetření v různých zemích.
- Výzkum je nutno konfrontovat s politikou Evropské unie, týkající se politiky bydlení, aby její výsledky byly zaměřovány stejným směrem a nedocházelo k protichůdným závěrům nebo důsledkům.
- K diskusi by měly být také předkládány problémy metodiky výzkumu jak měst, tak bydlení a bytové politiky. V některých zemích řeší uvedené problémy organizace, které s výzkumem nemají potřebné zkušenosti.

V poslední době bylo jedním z nejdůležitějších setkání **Komise pro výzkum bydlení** zasedání v červnu 2000 v Gävle, které určovalo nejzávažnější témata, určená pro jednání ministrů pro bydlení zemí Evropské unie 25. – 26. září 2000 v Paříži. Závěrečné komuniké z tohoto jednání ministrů bylo zaměřeno na tyto body:

- a) Posílit pozici uživatelů bytů v plánovacím procesu ekonomiky v širším smyslu, a to od urbanistického plánování až po realizaci bytové výstavby.
- b) Dosáhnout rovnováhy na bytovém trhu; růst cen bytů je fenomén charakterizující ryze ekonomická hlediska rozvoje společnosti. Není jasné, jaké to bude mít makroekonomické důsledky.
- c) Pozice sociálních institucionálních vlastníků nemovitostí (bytová družstva, asociace apod.).
- d) Vztahy mezi morálním a fyzickým stavem zanedbaných částí měst. Nástroje ke stabilnímu vývoji těchto částí měst.
- e) Bydlení, zdraví a životní prostředí:
  - staré a stárnoucí obyvatelstvo vyžaduje nové formy bydlení kombinované se zdravotními službami a pomocí,
  - řešení problémů bydlení a problémů hendikepovaných osob,
  - environmentální bytová výstavba, tj. užívání materiálů neohrožujících životní prostředí,
  - výzkum vztahů mezi kvalitou bydlení a zdravotním stavem obyvatelstva.
- f) Možnosti bydlení bezdomovců.
- g) Financování bydlení: pozitivní a negativní vlivy různých forem podpor (příspěvky na bydlení, slevy na daních, kontrola nájmu).
- h) Řešení problému „bydlení pro všechny“: záruky pro účastníky bytového fondu (uživatelé, pronajímatelé, obchodníci s byty, peněžní ústavy), zvláštní podpory pro některé kategorie domácností, zprostředkovatelské činnosti.
- i) Lepší informovanost o „volných“ bytech.
- j) Cesty řízení kolektivního vlastnictví bytů.

Tato témata jsou považována i za nový počátek výzkumu bydlení. Diskusní je, v kterých zemích převažují ta která téma-

ta. Dávají tyto země dostatek informací o výsledcích svých šetření? Jaké by měly být metodické přístupy ke zlepšení situace? Podněty ke shora uvedeným problémům shromažďuje pro **komisi** Matthé van Oostrom na e-mailové adrese: [http://Matthe.Vonoostrom@FSC.DGVH.minvromm.nl](mailto:Matthe.Vonoostrom@FSC.DGVH.minvromm.nl).

Podle mého názoru mají uvedené soubory otázek důležitý politický akcent a mohou ovlivnit pozitivně výzkum bydlení v nejšířším smyslu. Avšak nechávají nadále stranou ty aspekty bydlení, na něž jako na chybějící je poukazováno již několik let i na půdě ENHR, totiž psychosociální aspekty bydlení jako je důsledek různých forem bydlení na formování postojů specifikovaných skupin obyvatelstva na situaci jejich bydlení, ať už v podpoře sociálních programů politických stran nebo ve vztahu k humanitárním organizacím, či ve vztahu mezi příslušníky různých sociálních skupin jakkoli vymezených a definovaných.¹⁾

Alois Andrlé

1) V tomto směru by důležitější úlohu měla sehrát pracovní skupina ENHR Housing and Theory Group. Její koordinátoři vyzývají výzkumníky bydlení k zaslání příspěvků (stanovisek) v rozsahu 500 slov zaměřených na otázky teorie tohoto druhu výzkumu. Koordinátory jsou: **Chris Allen**, European Studies Research Institute, University of Salford, Allerton Building, Frederick Road, GB Salford M6 6PO, Great Britain, **Craig Gurney**, Centre for Housing Management and Development, Cardiff University, Glamorgan Building, King Edward VII Avenue, Great Britain. (Zpracováno podle Newsletter ENHR, 4, 2000).